

## KUL HAKKI VE VESVESE

Selamünaleyküm hocam. Ben gücüm yettiğimce dini yaşamaya çalışan bir insanım. Kul hakkı konusunda bir sorum olacaktı?

Ben kamuda çalışıyorum. Kamuda çalışmam nedeniyle diğer insanları ilgilendiren işlerle uğraşıyorum. Gerek maddi gerekse manevi konular olabiliyor bunlar. Dinimizin kul hakkı konusundaki önemini biliyorum ve çok dikkat etmeye çalışıyorum. Hatta artık vesvese olmaya başladığını hissediyorum. Ne kadar dikkat etsem de bazen yine de hata yapabiliyorum. Çünkü elimde olmayan şeyler de olabiliyor. Sistemsel zorluklar ve iyi düşünülmemiş devlet uygulamaları olabiliyor ve ister istemez hata yapıyorsunuz. Ben bu konuda zorlanmaya başladım hocam. Bilmeyerek kul hakkına girersem ne olur? Sorumlu olur muyum? Fıkıhta bilmeden yapılan şeylerle ilgili özürlü sayılma gibi bir şey var mı? Ya da birisi birisine yanlışlıkla çarpsa ve niye bana çarptın hakkımı helal etmiyorum diyebilir mi?

Artık bazı şeyler vesvese boyutuna vardığı için Rabbime tevekkül ediyorum. Bu sefer de aklıma sebepleri tam yerine getirdin mi ki tevekkül ediyorsun gibi şeyler geliyor. Ben de sebeplerim eksik dahi olsa Rabbime dayanıp güveniyorum. ALLAH BANA YETER diyorum âyetinde geçtiği gibi. Varsa telafi edilmesi gereken bir şey, rabbim benim karşıma çıkarır diyorum. Böyle demezsem hocam Sebeplerde ve detaylarda kaybolacağım nerdeyse. Siz ne tavsiye de bulunursunuz bu durum hakkında hocam? ...

**Cevap:** Siz elinizden geldiği ölçüde yasaların hükümlerini uygu-larsınız ve bu konuda hiçbir çıkar gözetmez ve ayırım yapmazsınız. Bunun dışında bilmeyerek yapılan yanlışlardan ötürü Allah kulunu affeder, sorumlu tutmaz. Ne mutlu size ki eşitlik, adalet ve yasalarla eşit ölçüde uygulama duygularına sahipsiniz. Ya dünya çıkarı için rüşvet alan, hak hukuk gözetmeyen bir insan olsaydı sizin yerinizde halk büyük sıkıntılara, haksızlıklara uğrardı. Namazlarınızı muntazam kılınız. Elinizden geldiği ölçüde hak ve hukuka riayet ediniz. Kul hatadan tam salim olamaz. Bilmeyerek yapabileceğiniz hatalardan ötürü de Allah'tan af ve mağfiret dilersiniz. Peygamberimiz dahi *"ben bir hüküm verdiğim zaman konuşanların anlatımlarına göre hüküm veririm. Hükmümde haksızlığa sebeb olan varsa bilsin ki kendisi lehine verdiğim hüküm, cehennem ateşinden bir kordur, sakın onu almasın"*, yani haksızlık etmesin, yalan söylemesin, buyurmuştur.

Bu şekilde işlerinizi düzgün yapmaya çalıştıktan sonra artık bu meseleyi takıntı haline getirmeyiniz. Aslında bir konuyu büyütüp takıntı haline getirmek de yanlıştır, hatadır, Kulu Allah

sevgisinden meşgul eder. Hak sevgisine teslim olun. Peygamberimiz *"Müftüler fetva verse de sen kendine danış"*  
vicdanın rahat ederse işin doğrudur, buyurmuştur.